

LUND UNIVERSITY

Slumpmässigt möte med användbart referensverk

Tersmeden, Fredrik

Published in:
Lunds stadsbibliotek 150 år

2014

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Tersmeden, F. (2014). Slumpmässigt möte med användbart referensverk. I K. Björnsson (Red.), *Lunds stadsbibliotek 150 år* (s. 45-47). Folkbiblioteken i Lund.
<http://biblioteksportalen.lund.se/documents/10987/19445/Jubileumsboken+150+%C3%A5r/5f81ef30-269f-45b9-b1be-8c74f4218a4c>

Total number of authors:
1

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:
Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: <https://creativecommons.org/licenses/>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

LUNDS STADSBIBLIOTEK

SVEN REMMEL

150 år

Biblioteket en plats för kunskap ...

Slumpmässigt möte med användbart referensverk

Det var våren 1990. Jag läste min fjärde termin på universitetet och min tredje termin i historia. Det var således dags att skriva C-uppsats. Mitt ämnesval: "Den lippeska tronföljdsstriden 1895–1905", en historia om dynastiska förvecklingar i ett diminutivt, numera försvunnet tyskt furstendöme, "i grunden en intern familjemaktkamp à la Dallas" (för att citera mig själv) som dock av både personliga och principiella skäl kom att engagera ett stort antal monarker i den wilhelmska tyska förbundskejsarstaten. Ämnet var valt av två skäl. Det första var ren och skär nyfikenhet. Begreppet "lippeska tronföljdsstriden" hade fladdrat förbi i marginalen i böcker jag redan läst om denna epok men aldrig riktigt förklarats. Vad handlade det egentligen om? Det andra skälet hade ett moment av trots över sig. Jag upplevde att man på Historiska institutionen var alltför fokuserad på att vara "samtidsrelevant" och "nyttig". Det kunde man inte med bästa vilja i världen säga att lippehistorien var, och jag såg därför fram mot att visa kurskamrater och lärare att även ett perifert ämne också kunde vara nog så intressant.

Mitt val innebar dock även en stor utmaning för mig själv. När jag tog mig an det visste jag knappt ens var landet Lippe legat. Jag hade med andra ord mycket att läsa in mig på.

Detta var flera år innan digitala sökregister och kataloger blivit biblioteksbesökarens vardag. På UB var man ännu hänvisad till två stora kortregister: ett äldre för perioden fram till 1957 med stora handskrivna lösblad i gröna kortlådor och ett nyare med små maskinskrivna styva kort i specialkonstruerade träskåp. Främst med hjälp av den tematiska "realkatalogen" i det senare letade jag ganska snabbt

fram åtskillig obskyr tysk facklitteratur (delvis satt i fraktur) med titlar som *Die Verhandlungen über den Eintritt der süddeutschen Staaten in den Norddeutschen Bund und die Entstehung der Reichsverfassung* och *Das Königreich Württemberg im Spiegel der preussischen Gesandtschaftsberichte 1871–1914* samt därtill diverse memoarer och brevsamlingar från inblandade aktörer.

Alla dessa verk var utmärkta då det gällde att ge djup detaljkunskap om enskilda aspekter på mitt ämne, men få om något av dem gav riktigt den nödvändiga överblick över just Lippefrågan och det land den utspelades i som jag behövde som en grund. Här behövdes något mer samlat och översiktligt. Och det var här Stadsbiblioteket kom mig till hjälp!

Jag besökte vid denna tid tämligen flitigt bibliotekets skivavdelning. Här lånade jag hem jazzskivor till mitt studentrum på Delphi och spelade över dem på kassettband (fick man lov att göra det? Nå, det bör väl vara preskriberat numera). Skivavdelningen låg vid denna tid i byggnadens västra ände och på vägen dit passerade man ofrånkomligen den referenshylla som innehöll ett stort antal både svenska och utländska uppslagsverk av varierande ålder. Inte sällan stannade jag vid mina musikaliskt inriktade visiter till en stund även vid denna hylla och satt och nöjesbläddrade i särskilt de äldre uppslagsverken med sina vackra färgplanschbilagor. Och därför visste jag också att här stod en gammal tysk encyklopedi – utgiven precis under den period jag skrev om: *Meyers Konversationslexikon*. I den kunde jag inte bara slå upp och finna förklaringar av olika begrepp och företeelser jag stötte på i min övriga litteratur och finna en god allmän översikt om furstendömet Lippes historia, geografi och författning. Nej, jag hade dessutom sådan tur att utgivningen av detta verk pågått mitt under de år då lippestriden rasat som hetast med följd att man i dess avslutande supplementband fann ganska fylliga "dagsaktuella" uppdateringar av frågans fortskridande. Bingo! Den spontana nöjesläsning som varit resultatet av en slumpmässig hyllpassage hade kommit mig till konkret användning i mina studier och mitt liv. Är det inte så bibliotek skall fungera när de är som bäst?

I dag, snart ett kvartssekel senare, köper jag mina jazzskivor själv men sätter mig fortfarande gärna och nöjesbläddrar i gamla uppslagsverk och liknande i bibliotekens referenshyllor.

Fredrik Tersmeden f. 1968

Vid universitetets högtidliga doktorspromovering deltar de små vitklädda kransflickorna. I väntan på sin del i ceremonien tillbringar de tiden på Stadsbiblioteket. 1980-tal.

